مدیرمسئول: محمد فاضلی
تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴
روابط عمومی: ۵-۸۸۷۶۹۰۷۴
نشانی: تهران خیابان خرمشهر- شماره ۲۰۸
صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ - روابط عمومی
امور مشترکین: ۸۸۵۲۱۹۵۴ و ۸۸۷۴۸۸۰۰
چاپ: کارا پیام، سازمان چاپ دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان (آنیل رسانه) و رواق روشن مهر

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی

ایران
www.iran-newspaper.com

سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:
دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶
پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱)
انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:
۵-۸۸۵۴۸۸۹۲

میثاقنامه اخلاق روزنامه‌نگاران ایران:
www.ion.ir/news/19949.html

تبریز	تهران	مشهد	اهواز	بندرعباس	یزد	شیراز	رشت
۱۹	۲۵	۲۶	۳۴	۳۱	۲۷	۲۶	۱۵
۶	۱۴	۱۲	۱۹	۲۰	۱۶	۹	۹

سخن روز

امام علی علیه السلام:
مَنْ عَطَفَ عَلَیْهِ اللَّیْلُ وَالنَّهارُ اَدّاهُ وَ اَبْلَیاهُ وَ اِلَی الْمَنایا اَدْنَیاهُ ؛
شب و روز بر هر کس بگذرد، او را ادب می کند، فرسوده اش می نماید و به مرگ نزدیکش می سازد.
تصنیف غررالحکم و دررالکلم ص ۱۳۳، ح ۲۲۸۲

نـــگاره

ناهید زمانی

ایران دومین مصرف کننده دارو در جهان

مجازستان

■ **دستورالعمل ممنوعیت‌ها**

برخی کاربران فضای مجازی دستورالعمل ممنوعیت‌های فدراسیون فوتبال در خصوص بازی تیم‌های ملی فوتسال زنان ایران و اوکراین را برجسته کرده و نسبت به آن ابراز تعجب کرده‌اند. نکته‌هایی از قبیل «عکسبرداری ممنوع»، «استفاده از گوشی و دوربین ممنوع»، «حضور تماشاگر مرد و زن ممنوع» باعث تعجب کاربران فضای مجازی شد.

■ **امنیت اخلاقی چگونه؟**

فیلم برخورد گشت ارشاد با یک دختر برای نحوه پوشش، در فضای مجازی به طور گسترده بازتاب پیدا کرد. یک نماینده خانم در فضای مجازی نوشت که مجازات خاطیان را همراه با همکاران پیگیری خواهیم کرد. او همچنین این سؤال را مطرح کرد که تشکیل پلیس امنیت اخلاقی چه ثمرات مثبتی در حفظ امنیت اخلاقی جامعه داشته است؟ برخی نیز پیامدهای منفی خشونت علنی در جامعه را مطرح کردند.

■ **خبر دروغ و رویه‌های متفاوت**

برخی کاربران شبکه‌های مجازی خبر دروغ توقف اعدام «بهمن ورمزیار» و پیامدهای منفی آن را برجسته‌سازی کردند. این کاربران نوشتند که انتشار این خبر نادرست از سوی یک خبرنگار شناخته شده رسانه ملی به گسترش آن کمک کرد. برخی نیز با اشاره به اینکه گفته شده محکوم شاکی خصوصی نداشته، اما به دلیل جنبه عمومی جرم مجازات شده است، نبود چنین رویه‌ای را برای ماجرای تیراندازی یک مداح در خیابان بابایی تهران در چند سال پیش مورد انتقاد قرار دادند.

■ **برای رضایت موافقان فیلتر**

برخی کاربران فضای مجازی دستورالعمل دولت برای خروج کانال‌های دولتی از تلگرام و فعال شدن در پیام‌رسان‌های داخلی را در راستای جلوگیری از فیلتر تلگرام دانستند. از دیدگاه این کاربران، این اقدام در راستای شکستن انحصار تلگرام و راضی کردن موافقان فیلتر آن انجام شد. برخی کاربران نیز طرح کردند که برای اجتناب از تک صدایی دسترسی به همه شبکه‌ها را آزاد بگذارید تا رقابت آنها با یکدیگر شکل گرفتن انحصار را ناممکن کند.

علی فردوسی:

روشنفکر دوستدار حقیقت در عرصه عمومی است

گزارش

رضا توکلی
روزنامه‌نگار

مراسم سخنرانی دکتر علی فردوسی - استاد دانشگاه نتردام سانفرانسیسکو- به مناسبت چاپ سوم کتاب «روشنفکری و عرصه عمومی» و چاپ دوم کتاب «رساله الهی سیاسی اسپینوزا» عصر جمعه ۳۱ فروردین و با حضور جمعی از اندیشمندان، دانشجویان و استادان در شرکت سهامی انتشار برگزار شد. در ابتدای جلسه، همایون مکتبی (کارشناس کتاب) مقدمه کوتاهی درباره آثار دکتر فردوسی ایراد کرد. سپس، علی فردوسی در اشاره به اینکه در این دو کتاب تصویری تحت عنوان «کنش‌ها» به دست آمده است، گفت: «به‌نظر ویتگنشتاین ما با زبان است که کار انجام می‌دهیم. دانشمندی امریکایی هم به این مسأله پرداخته است و عقیده دارد، خیلی از کارها از طریق زبان رخ می‌دهد. مثلاً وقتی می‌گویید من قول می‌دهم، شما کاری انجام داده‌اید. شنیدم در ایران هم عاشقی از رونق افتاده، در امریکا هم همین طور است. چرا که شما برای عاشقی هم باید عبارت دوستت دارم را بگویید. این کنشگری، از نظر اسپینوزا سرآغازی در زیست بشری و اندیشه سیاسی است؛ اینکه حقیقت- درهرحال- بیان شود. در عرصه عمومی و امر سیاسی، حقیقت و بیان حقیقت فوق‌العاده مهم است.»

فردوسی افزود: «در ایران پس از مشروطه کوششی رخ داد که نقش محمدعلی فروغی در آن برجسته بود، آنها کوشش کردند تا ادبیات فارسی را به عرصه عمومی بیاورند. تا قبل از آن چنین نبود. از آن زمان مثلاً حافظ نقش عمده‌ای در تاریخ ما یافته، وقتی مثالی می‌زنیم، از حافظ مثال می‌آوریم. در کتاب روشنفکری و عرصه عمومی من به این بحث پرداخته‌ام. اغلب نظریات درباره روشنفکری در ایران مثل این است که یک شئ است، در حالی که من در این کتاب، روشنفکری را یک کنش معرفی می‌کنم که در رابطه با عرصه عمومی معنا می‌شود. یکی از مشکلات مارکسیست‌ها این بود که به روشنفکری به مثابه امری در کنش جمعی نگاه نمی‌کردند. در دموکراسی فقط رأی دادن ملاک نیست، حق آزادی بیان و تبادل نظریات هم مهم است و این با سقراط آغاز می‌شود.»

دکتر فردوسی در بررسی وضع عرصه عمومی گفت: «ما در لحظه کنونی به لحاظ مطبوعات وضع خوبی نداریم و این هم از ضعف‌های عرصه عمومی است. محدودیت‌ها و مداخلات، عرصه عمومی را دچار بیماری می‌کند. مطبوعات و رادیو و تلویزیون نقش واقعی خود را ایفا نمی‌کنند. از طرفی هم ما در عرصه روشنفکری با نوعی ژورنالیسم مواجهیم که این هم جای بحث دارد.»

این مراسم به مناسبت چاپ سوم کتاب «روشنفکری و عرصه عمومی» برگزار شد که در فاصله یک سال به چاپ سوم رسید. بخش دوم این مراسم با طرح پرسش از جانب آقای مکتبی و پاسخ‌های دکتر فردوسی پی گرفته شد.

ایران

به من بگو از کی بپرسم؟!

یزدان سلحشور

فرض کنید نوح نویسنده بود!

بعضی خبرها چنان روح آدم را شاد می‌کنند که اگر کسی بنده را نشناسد، در خیابان فکر می‌کند که از خانه جناب مجنون آمده‌ام بیرون و خدای نکرده- بلا به دور- بنده و ایشان به دلایل غیر عرفانی و پنهان در سبو و کوزه و غیره، چون دو کشتی بی‌لنگر در حال کژ و مژ شدنیم! مثلاً یکی این خبر که شنیدم که احمدرضا احمدی شاعر، نخستین نمایشگاه نقاشی‌اش را گذاشته؛ این قدر خوشحال شدم که نگو. گفتم احمدرضاجان، انتقام ما شاعران را از این نقاش‌ها خوب گرفتی؛ این‌ها هی کتاب شعر می‌دهند بیرون، ما حرص می‌خوریم حالا بگذار با نقاشی‌های تو حرص بخورند! البته احمدرضا احمدی قبل از این هم انتقام ما را گرفته بود، قبل از اینکه هر دماغ عمل‌کرده‌ای، سه دفتر شعر منتشر کرده باشد و ۳۰ تا رونمایی برای‌شان گرفته باشد یعنی برای هر کدام ۱۰ تا. از همان اولش، حال همه‌شان را گرفته بود با بازی در فیلم یا صحبت کردن روی فیلم. الان من پیشنهاد می‌کنم یک نمایشنامه هم روی صحنه ببرد که تئاتری‌ها حرص بخورند؛ نمایشگاه عکس بگذار تا عکاس‌ها حرص بخورند. تمام آن جوک‌هایی را که شفاهی تعریف می‌کرد و می‌کند کتباً منتشر کند که طنزنویس‌ها حرص بخورند. به هر حال به سبک و سیاق استقلالی‌ها و پرسپولیسی‌ها: ما منتظر دومی هستیم!

اما خبر دوم که شنیدم و خیلی روان‌شاد شدم این بود که یک کتاب محمود دولت‌آبادی بعد از ۱۰ سال مجوز گرفته؛ یعنی آدم خوشحال می‌شود که روند مجوز دادن به کتاب‌ها را با سن و سال نویسنده تعیین می‌کنند. به نظرم نرخش، یک به شش باشد. حتماً حساب کرده‌اند الان ۷۷ سال دارد و لابد از ۱۷ سالگی شروع به نوشتن کرده و ۱۷ سال که کم شود، می‌شود ۶۰ سال و یک-ششم‌اش می‌شود ۱۰ سال؛ البته یک نکته فنی در این محاسبه لحاظ نشده، چون موقعی دولت‌آبادی این کتاب را داده برای مجوز که ۶۷ سالش بوده بنابراین با کسر ۱۷ سال، باید ۸ سال و یکی-دو ماه صدور مجوزش طول می‌کشید الان یک سال و خرده‌ای که بدهکار شده‌اند! پیشنهاد می‌کنم این بدهی را از زمان صدور مجوز کتاب بعدی‌اش کم کنند یا اضافه کنند که لااقل یک منطق ریاضی و بانکی‌ای پشتش باشد. پیشنهاد بعدی‌ام این است که چون این شیوه محاسبه برای نویسندگان و شاعران بالای ۸۰ سال ممکن است مشکل‌آفرین شود، از ۷۰ سال به بالا، برحسب وزن نویسندگان و شاعران زمان صدور مجوز را مشخص کنند چون از ۷۰ سالگی به بعد، این‌ها این قدر که برای گرفتن مجوز از پله‌ها بالا و پایین رفته‌اند، دیگر شده‌اند پوست و استخوان! [فرض کنید نوح نویسنده بود، الان چه قصه‌ای داشتیم!]

اول اردیبهشت ماه جلالی از آن «سعدی» است

در نثر، شاعر و در شعر، اشعر

سخن

کریم رجب‌زاده
نویسنده و پژوهشگر

شاید برای پرداختن به این نکته که چه کسی اول بار، سعدی شیراز را «استاد سخن» نامید باید سراغ قله متأخرتر شعر فارسی، یعنی حافظ رفت. حافظ بود که نخستین بار سعدی را به این نام خواند و او را استاد سخن لقب داد تا پس از خود سعدی، خلف بزرگ او، چنین لقبی برایش در نظر بگیرد. به امروزتر که می‌رسیم نقل‌قول‌ها و پژوهش‌های بزرگان شعر و ادب فارسی بر این مسأله تأکید و تأیید داشته‌اند که او در تمام اعصار شعر و ادب این سرزمین تنها کسی است که می‌تواند چنین لقبی داشته باشد. به عنوان مثال استاد ذبیح‌الله صفا می‌گوید: «سعدی در نثر شاعر است و در شعر اشعر» و در واقع نثر سعدی را شاعرانه می‌داند و شعر او را چیزی بسیار فراتر از شعر. چهره برجسته دیگری همچون عبدالرحمان فرامرزی نیز نقل به مضمون به این نکته اشاره می‌کند که «از عجایب روزگار است که کسی هم در شعر و هم در نثر مطلقاً اول باشد و کسی از این حیث با او یارای برابری و قیاس نداشته باشد.» آنچه ما می‌دانیم و می‌بینیم از سعدی همین است که در تمام عرصه گیتی، او به‌روزترین شاعر و سخن‌پردازترین شاعری است که دنیا به خود دیده و جایی می‌ایستد که هیچ کس کنار یا در مقابلش نیست. البته همانطور که گفته شد سعدی خود به وفور بر نامیرایی نام و کلامش مهر تأیید می‌زند و بارها تکرار می‌کند که حد فصاحت و بلاغت در شعر و نثر همین است که او گفته و پس از او هر چه هست، نسبت به آنچه او بوده است، کم دارد. اما این‌که سعدی چگونه به این جا و جایگاه رسید باید گفت که او میراث‌دار باشکوه نیاکان خود است و البته چیزی است علیحده از آنها. او از پیشینیان خود همچون انوری و فاریابی بسیار بهره برد و شعر و نثرش را به زبان مردم روزگار خود نزدیک کرد و برخلاف بسیاری دیگر شعر را در آسمان‌ها ندید، بلکه روی زمین و به عنوان یک شاعر زمینی از تمام ظرفیت‌های زبان و زمانه خود سود برد و برای انتقال آنچه دید و شنید و خواست، زبانی خلق کرد متمایز. ما هیچ شاعری را نداریم که مثل سعدی سرشار از فصاحت و بلاغت زبانی باشد و در عین حال حرف و کلامش آنچنان زبانزد مردم کوچه و بازار شود که مصرع و بیت‌های شعرش به ضرب‌المثل تبدیل شود.

ایران آرت

سعدی فارسی را در ذاتی‌ترین شکل ممکن شناخت و با آن عشق‌ورزی کرد و همان‌طور که گفته شد، تفاوت سعدی با دیگران این بود که او از «ظرفیت‌های مخفی مانده زبان» استفاده کرد و این شاید تکنیک و شگردی بود که باعث شد او در تمامی اعصار یگانه باشد و نه فقط در زمان خود. زادروز شاعر و نویسنده‌ای از این دست، برای جهان مبارک است و او را باید میراث جهان دانست که بر کتیبه سازمان ملل هم به درستی از او قدرشناسی شده است؛ قدرشناسی از شاعری که هرگز هیچ‌کس نتوانست کلامی هم‌سنگ او بنویسد یا از او در نوشتن تقلید کند. او سعدی، استاد سخن و دوست نزدیک کلمات است.

میلاد نماد غیرت و وفاداری

به مناسبت خجسته سالروز ولادت حضرت ابوالفضل(ع)

آیـــین

اسماعیل علوی
روزنامه‌نگار

چهارم شعبان -امروز- مصادف با میلاد نوزادی است که هیبت علی(ع) را به یاد آورده و در رشادت، شجاعت، صداقت ووفاداری در تاریخ زبانزد است. عباس بن‌علی حضرت ابوالفضل(ع) در خانه علی(ع) و در کنار حسنین بالید و با تربیت در کانون عصمت و طهارت برخوردار از فضل و دانش گشته و نماد غیرت و وفاداری شد. او یکی از شخصیت‌های اصلی حماسه دوران‌ساز کربلا بود و نامش همواره در کنار نام اباعبدالله الحسین(ع) می‌درخشد. حضرت ابوالفضل(ع) در دوران حیات خود ظرفیت‌های شگرفی را بروز داد و مصداق و معیار واژه‌هایی همچون؛ رشادت، شهامت، وفا، غیرت و... شد. به آن حضرت(ع) قمر بنی‌هاشم لقب داده‌اند از این‌رو که حضرت ابوالفضل(ع) همچون ماه که نور خورشید را انعکاس می‌دهد، نور دانش و معنویت اهل بیت(ع) را از طریق صافی وجود خود باز تابانده و تالی معصوم بود. حضرت ابوالفضل(ع) در نیمروز عاشورا به بشریت درس جانبازی در راه آرمان‌های متعالی را آموخت و از این جهت سمبل و الگوی جانبازان شد. لذا سالروز ولادت آن حضرت را همزمان روز «جانبازان» نامیده‌اند و در این روز از جانبازان عزیزی که در پیروی از مکتب عاشورا و با الگو قراردادن حضرت ابوالفضل(ع) تا آستانه شهادت پیش رفتند، تجلیل به عمل می‌آید. خجسته میلاد قمربنی هاشم، باب الحوائج حضرت ابوالفضل العباس(ع) و روز جانباز مبارک باد.

سایت سازمان حج و زیارت

دغدغه‌های فیلمسازی و فیلمنامه‌نویسی در ایران

من اینجایی هستم

قاب

پیمان قاسمخانی
نویسنده و کارگردان

خرابی وضع دخل و خرج سینمای ایران به یک دغدغه جدی نزد اهالی سینما تبدیل شده است. به شخصه متوجه نمی‌شوم سینمایی که اینقدر وضعش خراب است، چرا باید این میزان تولید فیلمش بالا باشد. ماجرا از این قرار است که بالاخره این سینما باید برود به سمتی که یک عده که کارشان را در این سینما کمتر بلد هستند حذف شوند و در این مسیر نباید اصلاً شوخی داشت. وقتی فیلم هایشان ضرر می‌کنند، طبعاً باید اوت شوند و بروند. البته این در سینمای تجاری مصداق دارد و گرنه سینمای هنری که مخاطب خودش را دارد. درباره آنچه در نوشتن و ساختن دغدغه شخص من است یک نکته از همه برایم جدی‌تر و مهم‌تر از بقیه موارد است. من خیلی اینجایی هستم. موقعیت‌های من آنقدر به اینجا مربوط می‌شود که نمی‌توانم به چیزی دیگری فکر کنم. من جای دیگر را نمی‌شناسم. من به تماشاگر اینجا فکر می‌کنم. زمانی که می‌نویسم فکر می‌کنم اگر این چیزی که دارم می‌نویسم اتفاق بزرگی نباشد، نوشتنش بهتر است. به این چیزها فکر می‌کنم. به اینکه کارم باید یک پدیده باشد. این موضوع با موضوع فروش و صرفاً برای فروش نوشتن و ساختن خیلی متفاوت است. من خوشبختانه اکثر کارهایم با فروش یا استقبال خوبی رو به رو شده‌اند. از نگاه من فیلمی که من می‌نویسم یا می‌سازم باید درست باشد. این درست بودن خیلی وقت‌ها منجر به فروش خوب می‌شود خیلی وقت‌ها هم نمی‌شود؛ اما در نهایت باعث می‌شود حداقل خودم راضی باشم از محصولی که ارائه کرده‌ام.

خیلی‌ها از من درباره طرح‌ها و فیلمنامه‌هایم می‌پرسند که چطور شکل می‌گیرند و از کجا می‌آیند. طرح همه این سناریوها مال من نیست. مثلاً سناریوی «ورود آقایان ممنوع» ایده‌اش از آقای منوچهر محمدی بود. منتها شیوه‌ای که من در مواجهه با این ایده‌ها دارم این است که باید یک چیزی در آن ایده‌ها پیدا کنم که من را جذب کند. این ایده‌ها باید بتوانند در ذهنم به اصطلاح سوار یک تِم خاص شوند که در چشم‌انداز من برایم جذاب به نظر برسند. «ورود آقایان ممنوع» هم جزو این دسته بود. وقتی گفتند یک معلمی است که به عشق اعتقاد ندارد اما معنی عشق را به مرور می‌فهمد فکر کردم که خب این تغییر ظاهری اش، اما تغییر باطنی‌اش چقدر می‌تواند جذاب باشد و از همین تغییر ظاهری به باطنی، رسیدم به یکی از فیلم‌های مورد علاقه‌ام «نینوشکا». منظورم این است که من از این بابت که این تم‌ها چطور می‌آیند یا... پروسه خاصی در ذهنم نیست، اما می‌دانم داستان‌هایی جذبم می‌کند که در بن مایه‌های خودش یکی از این تم‌های مورد علاقه من را بتواند در خودش داشته باشد.

مثال دیگر فیلم «مارمولک» است. ایده این فیلم از آقای محمدی بود. فکر می‌کنم بر اساس یک داستان قدیمی درباره یک دزد شکل گرفته که لباس روحانی می‌پوشد. راستش چیزی که در همان ثانیه‌های اول که ایده مارمولک را به من گفتند مرا بشدت جذب کرد، این بود که چه تضاد فوق‌العاده‌ای وجود دارد وقتی یک روحانی از یک دیوار بالا می‌رود یا با صورت به دماغ کسی می‌کوبد. خیلی خوشم آمد. گفتم همین یک تصویر برای من کافی است چون می‌توانست و کاملاً قابلیت داشت که این تضادها را به شکلی که می‌خواستم نشان دهم.

آثار نویسنده «کلیدر» در نمایشگاه کتاب امسال

«طریق بسمل شدن» پس از ۱۰ سال

خبر آخر

ایسنا

«طریق بسمل شدن» رمان محمود دولت آبادی مجوز گرفته است و قرار است در نمایشگاه کتاب امسال در کنار دیگر آثار این نویسنده ایرانی عرضه شود. دولت آبادی ضمن تأیید این خبر به ایسنا گفت: رمان «طریق بسمل شدن» که روایتگر محدوده‌ای از جنگ است از سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۵ نوشته شد و از یک سال بعد از آن در انتظار دریافت مجوز نشر بود که حالا بعد از حدود ۱۰ سال انتظار مجوز گرفته است. او در توضیح بیشتر درباره این کتاب، آن را نگاه دو نویسنده از این سو و آن سوی جنگ توصیف کرد. خالق «کلیدر» همچنین گفت به‌جز رمان «زوال کلنل» و کتاب «عبور از خود» که هنوز مجوز نشر نگرفته‌اند، بقیه آثارش در نمایشگاه کتاب حضور دارند. «زوال کلنل» که با نام «کلنل» به زبان‌های دیگر ترجمه و منتشر شده روایت مقطعی از تاریخ ایران است. «عبور از خود» نیز به گفته نویسنده، خودزندگی‌نامه و مقداری از زندگی تجربی اوست که سال‌هاست به همراه رمان «زوال کلنل» در انتشار دریافت مجوز نشر است. اما از دیگر آثار دولت‌آبادی، چاپ تازه «کلیدر» (انتشارات فرهنگ معاصر) به همراه چاپ تازه «جای خالی سلوچ»، «سلوک» و «بنی‌آدم» (نشر چشمه) در سی و یکمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران عرضه می‌شود. سی و یکمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با شعار «نه به کتاب نخواندن» از تاریخ ۱۲ تا ۲۲ اردیبهشت‌ماه در مصلای امام خمینی(ره) برگزار خواهد شد.

«حمام خدایی» گرگان؛ «علیصدر» دیگر

ایـــران ما

رضا سلیمان نوری
روزنامه‌نگار

یکی از نقاط دیدنی استان گلستان غارحمام خدایی است که در روستای پنو بخش گالیکش شهرستان مینودشت قرار دارد. دلیل این نامگذاری استفاده مردم قدیمی روستا برای استحمام از آب داخل غار به‌دلیل شکل خاص آن است. این غار روی صخره‌ای سنگی و درون منطقه‌ای جنگلی واقع شده و رودخانه‌ای فصلی از جلوی غار و حدود ۱۰ متر پایین‌تر از کف آن می‌گذرد. جهت دهانه غار تقریباً روبه سمت جنوب است و رفتن به درون غار تا عمق ۵ متری که نور طبیعی امکان ورود دارد، آسان است. عرض دهانه غار حمام خدایی بین ۶۰ سانتیمتر تا ۱۵۰ سانتیمتر و ارتفاع آن بین ۳ الی ۱۰ متر متغیر است. این غار در زمره غارهای تونلی شکل و طولانی قرار می‌گیرد. سقف و کف غار به‌دلیل صخره‌ای بودن در بعضی قسمت‌ها به صورت حالت چکیده‌ای و دارای حفره‌های شگفت انگیز در کف آن است. این غار به‌دلیل شرایط خاص داخلی خود تداعی‌کننده غار علیصدر همدان است.

ایران